

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: K. V., proti žalovanému: Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu, se sídlem v Praze 1, Štěpánská 28, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 3. 2005, čj. 7 Ca 40/2004 - 89,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou kasační stížností se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhala zrušení pravomocného usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. 3. 2005, čj. 7 Ca 40/2004 - 89, jímž stěžovatelce nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků pro řízení o jí podané kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2004, čj. 7 Ca 40/2004 - 74, kterým byla pro opožděnost odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu ze dne 30. 10. 1996, čj. FŘ-7051/3/96.

V kasační stížnosti namítla, že Městský soud v Praze nesprávně posoudil její majetkové poměry, což spatřuje v následujících skutečnostech: rodinný domek je pouze

venkovskou chalupou získanou od obce za 3800 Kč; osobní automobil není zánovní, nýbrž ojetý, neboť má najeto více než 100.000 km a navíc jeho vlastnictví je pro ni a jejího manžela životní nezbytností, neboť z bydliště do místa jeho pracoviště se nelze dopravit veřejnou dopravou a stěžovatelka sama je nemocná a potřebuje se dopravovat k lékařům a stejně tak i rodiče manžela. Jde-li o příjmy manžela, soud zjišťuje pouze jeho příjmy, avšak ve formuláři není kolonka k uvedení jeho „poplatků, pohledávek či závazků“, tedy chybí kolonka k uvedení manžellových dluhů. Stěžovatelka v takovém posouzení jejích majetkových poměrů soudem spatřuje diskriminaci své osoby a zásah do jejího práva na soudní ochranu. Za diskriminaci označuje i to, že stěžovatel musí být dle zákona v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem.

Uvedla, že daňová kontrola „byla zcela účelově rozdělena na šest žalob“ s tím, že bylo zřejmé, že nemá finanční prostředky. Za žaloby proti rozhodnutí správního orgánu měla zaplatit 12.000 Kč a za kasační stížnosti 18.000 Kč.

Jako další důvod kasační stížnosti uvádí podjatost soudce JUDr. Jaroslava Hubáčka, jenž v dané věci rozhodoval. Jeho podjatost a taktéž diskriminaci její osoby spatřuje v tom, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že věrohodným způsobem nedoložila, že nemá dostatečné prostředky. Uvedla, že předseda senátu rozhodl na základě lži zástupce ředitele finančního ředitelství, jenž se dle stěžovatelky dopouští trestné činnosti.

O důvodech kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvážil, vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti, podle § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., § 103 odst. 1 písm. a) a d), následovně:

Nejvyšší správní soud se v první fázi nejprve musel zabývat otázkami splnění zákonných podmínek k věcnému projednání podané kasační stížnosti.

Předmětem napadeného rozhodnutí bylo posouzení opodstatněnosti žádosti žalobkyně o osvobození od soudních poplatků. Proto nebylo nutné, aby stěžovatelka hradila soudní poplatek za podanou kasační stížnost směřující proti tomuto rozhodnutí.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce. Za použití gramatického výkladu tohoto ustanovení je třeba dospět k závěru, že podmínky pro ustanovení zástupce soudem jsou kumulativní, tedy soud musí zkoumat splnění obou těchto podmínek. Vzhledem k tomu, že v souzeném případě městský soud neshledal u stěžovatelky splnění podmínek pro osvobození od soudního poplatku a stěžovatelka toto jeho usnesení napadla kasační stížností a v řízení o kasační stížnosti není zastoupena ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., neboť si zástupce pro toto řízení nezvolila, tento nedostatek zastoupení nemůže být důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti, a to proto, že posuzování žádosti o osvobození od soudního poplatku, resp. jeho výsledek, je základní otázkou, kterou soud musí vzít v úvahu i při rozhodování o ustanovení zástupce.

V druhé fázi Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení stěžovatelčiny námitky.

Nejprve přezkoumal námitku stěžovatelky spočívající v tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, jež spočívá v posouzení majetkových poměrů stěžovatelky za účelem osvobození od soudních poplatků.

K tomu ze soudního spisu zjistil, že stěžovatelka podáním ze dne 5. 1. 2005 požádala o osvobození od soudních poplatků v řízení o její kasační stížnosti, proto ji soud vyzval k vyplnění potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Stěžovatelka v potvrzení uvedla, že pobírá sociální dávku z titulu částečného invalidního důchodu ve výši 5069 Kč, je spolumajitelkou domku k trvalému bydlení z roku 1881, společně s manželem vlastní osobní automobil Octavia 7 let starý a 3 roky starý malý motocykl o obsahu 50 cm³. Průměrná čistá měsíční mzda manžela za čtvrté čtvrtletí roku 2004 činila 12.684 Kč a nad to pobírá i výsluhový příspěvek ve výši 10.618 Kč. V části IX. potvrzení uvedla, že závazky má pouze vůči finančnímu úřadu, a to ve výši 201.000 Kč. V části X. potvrzení nazvané „Jiné okolnosti, které by mohly mít vliv na osvobození“ stěžovatelka nic neuvedla. V závěru potvrzení je uvedeno prohlášení, že žadatel o osvobození uvedl pravdivé údaje a nezamlčel žádné okolnosti, které by mohly mít vliv na rozhodování soudu o osvobození od soudních poplatků.

Účastník může být osvobozen od soudních poplatků při splnění tří předpokladů: podání žádosti o osvobození od soudních poplatků, podaný návrh na zahájení řízení není zjevně neúspěšný, doložení nedostatku prostředků. Ke zkoumání existence předpokladu doložení nedostatku prostředků, je nutno zdůraznit, že na účastníkovi spočívá jak břemeno tvrzení, tak i břemeno důkazní. Jinak řečeno, pokud chce být účastník ohledně své žádosti o osvobození od soudních poplatků procesně úspěšný, musí uvést, v čem spatřuje svůj nedostatek prostředků, jenž je dle jeho názoru důvodem k obtížnosti uhrazení soudního poplatku, a taktéž i taková tvrzení doložit. K uváděným okolnostem stavu stěžovatelčina majetku a nepříznivého zdravotního stavu příbuzných stěžovatelka v žádosti o osvobození od soudních poplatků a v potvrzení osobních, majetkových a výdělkových poměrech nic netvrdila, ačkoliv jí v tom nic nebránilo. Rovněž i s jejím tvrzením, že v soudem zaslaném formuláři nemohla napsat okolnosti o manžellových závazcích, se nelze ztotožnit, neboť v části X. formuláře měla uvést všechny další okolnosti, které by mohly mít vliv na osvobození od soudních poplatků. Stejně tak je tomu i s jejím argumentem, že má hradit soudní poplatek z více žalob a kasačních stížností, neboť i tuto okolnost měla soudu sdělit. Soudu nelze vytýkat, že nevyhledával iniciativně místo stěžovatelky další okolnosti, jež by mohly charakterizovat její nedostatek prostředků (viz i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2004, sp. zn. 1 Afs 5/2003, www.nssoud.cz). Tato stěžovatelčina námitka tedy nemohla mít v řízení o kasační stížnosti úspěch, neboť městský soud se v tomto ohledu porušení práva nedopustil.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry městského soudu o prostředcích, z nichž stěžovatelka mohla uhradit soudní poplatek ve výši 3000 Kč. Ze stěžovatelkou vyplněného potvrzení se podává, že pobírá částečný invalidní důchod ve výši 5069 Kč, přičemž mzda jejího manžela činila 12.684 Kč vedle níž pobírá i výsluhu ve výši

10.618 Kč. I když tyto příjmy nejsou vysoké, nelze shrnout, že by stěžovatelka byla ve stavu hmotné nouze. Je spoluvlastnicí nemovitosti, nerozhodno za jakých okolností či ceny pořízené, a osobního automobilu. Lze tedy shrnout, že v řízení před soudem I. stupně prokazatelně nedoložila, že by neměla prostředky k úhradě soudního poplatku.

K stěžovatelkou uplatněnému tvrzení o podjatosti ve vztahu k její osobě, Nejvyšší správní soud uvádí, že podjatost je dle § 8 s. ř. s. dána poměrem soudce k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Stěžovatelka však neuvedla, v čem by měl takový poměr spočívat a jak souvisí s projednávanou věcí a soudcem, proto tato její stížní námitka není důvodná. Nejvyšší správní soud dále dodává, že ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. (poslední věta) okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nejsou důvodem pro vyloučení soudce pro podjatost.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst.1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, neboť mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst.1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst.1 s. ř. s., za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu